

Verlag

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 20 januari 2022
Tijd : 13.30 – 15.00 uur
Plaats : MS Teams

Aanwezig :

Marcel Koeleman (voorzitter)
Aad Kant (NIBV / SIKB bestuurslid)
Robert Hilgers (Provincie Noord-Brabant)
Henk Koster (SIKB, notulist)
Jordi Verkade (SIKB)
Huib Mulleneers (NIBV)
Otto Feenstra (Vereniging Afvalbedrijven)
Kees Jonker (RWS)
Erik van der Heiden (VTI)
Leo van Kuijl (ODI-VDV)
Henri van Geenen (NIBV)
Tineke Weide (BOVAG)

Afwezig :

Martin de Jonker (ODI-VDV)
Marloes Jaspers-van Dommelen (RVB)
Willem van der Zon (VNO-NCW)

Actie door

1. Opening en vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Van de afwezigen zijn afmeldingen ontvangen, m.u.v. van Willem van der Zon.

2. Verslag en actielijst van 18 november 2021

Het verslag van 18 november 2021 wordt vastgesteld zonder opmerkingen. De Rondetafelbijeenkomst over AEC-bodemas zal op 20 april plaats gaan vinden. Een live bijeenkomst heeft sterk de voorkeur. De actielijst wordt doorgenomen. De acties zijn afgerond of doorlopend.

3. Presentatie internationale ontwikkelingen op het thema bodem

Naar aanleiding van de discussie in de vorige vergadering over maatschappelijke opgaven en de eventuele rol en actie van SIKB daarop, is aangegeven dat ook ontwikkelingen in internationaal en Europees kader relevant zijn. Margot de Cleen en Co Molenaar (Rijkswaterstaat/Bodem+) informeren de vergadering over de EU Bodemstrategie (bijgevoegd). Een aantal relevante punten uit hun presentatie:

- Het ministerie van I&W is inmiddels ook gestart met voorbereidingen op een landelijke bodemstrategie. Bodem+ is betrokken. De Richtlijn moet in 2023 worden geïmplementeerd.
- Het Zero Pollution Action Plan is instrumenteel voor de inzet op wetwijzigingen: de regels over stedelijk afvalwater, rioolslib, aansprakelijkheid, industriële emissies en afval worden aangepakt. Daarnaast worden acties gezet op een Integraal nutriëntmanagement actieplan, een paspoort voor ontgravingen, een prioriteitenlijst voor bodemverontreinigingen en een monitoringsysteem voor

- bodemverontreiniging.
- Doelstelling: in 2050 verkeren alle bodemecosystemen in een gezonde toestand en zijn dus veerkrachtig.
- De doelen van de EU Soil Strategy zijn om landdegradatie tegen te gaan (2030), identificatie en sanering van bodemverontreiniging te agenderen (2030), de bodemvruchtbaarheid te beschermen en erosie tegen te gaan (2030), de biodiversiteit te beschermen (2030), het organische stofgehalte te herstellen (2030), een net land take te bereiken en bodemverontreiniging te beheersen (2050).
- Aangrijpingspunten voor stakeholders en SIKB zitten bijvoorbeeld in het European Soil Observatory i.o. dat moet gaan bijdragen aan digitale kennis, monitoring en onderzoek van de bodem in Europa.
- Er volgt financiering van onderzoeksprogramma's, living labs e.d.

Een vragenronde en discussie volgt:

- Otto Feenstra geeft aan dat implementatie in 2023 erg snel is. Margot en Co beamen dat; er wordt door de EC veel kracht gezet.
- Tineke Weide vraagt naar de vorm (Richtlijn); Margot geeft aan dat er inderdaad twijfel is of Nederland dat kan waarmaken.
- Henk Koster ziet wat minder bodembeschermende maatregelen terug. Margot en Co geven aan dat die er wel degelijk zijn in het ZPAP als preventief beleid, in het voorkomen van onttrekken van land e.d.
- Otto Feenstra vraagt naar de harmonisatie van onderzoek en normen. Margot geeft aan dat die er nog niet is en dat daar een gevoeligheid zit t.a.v. gangbare stoffen. Voor nieuwe stoffen als PFAS e.d. loopt het al iets beter in de zin dat er gesprek over gevoerd wordt.

Vervolgens komt de aanhaking met bodembescherming en SIKB ter sprake:

- Erik van der Heide vraagt hoe wij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen. Margot antwoordt dat SIKB en het ministerie op dit punt in contact blijven; dat Co en zij altijd bereid zijn om dit te herhalen, en dat we via de experts inbreng in Europa kunnen leveren. Op een vraag van Huib Mulleneers blijkt dat dat echter met name wetenschappers zijn, zodat inbreng door marktpartijen lastig lijkt.
- Margot en Co doen de suggestie om contact te zoeken met partijen als DSP, NLingenieurs (en SIKB) en via deze groep input te gaan verzamelen richting JRC en EIA (Europa).
- Robert Hilgers ziet relatie met de vergunningverlening van afvalstoffeninrichtingen, koolstof en biomassa. Hij ziet de bewustwording nu als een krachtig signaal.
- Co duidt op de relatie met bodemleven en de relatie met carbonfarming (voor landeigenaren) waar hij certificering of een protocol als een optie ziet.

HK

Afgesproken wordt om volgende vergadering in te zetten op mogelijk verbindingen van bodembescherming met deze EU-bodemstrategie.

Henri van Geenen geeft aan dat dit onderwerp, gelet op de relatie met het hele bodemveld, ook op 23 juni in de gezamenlijke bijeenkomst actueel is.

4. Actualiteiten en Mededelingen

4.1. Ontwikkelingen Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet zal zeer waarschijnlijk op 1 juli 2022 plaatsvinden, voor zover nu bekend.

4.2. Stand van zaken wijziging schema's

SIKB Protocol 6902 en het Wijzigingsblad AS SIKB 6800 liggen momenteel ter beoordeling bij de RvA en worden opgenomen in de eerstvolgende wijziging van de Rbk na inwerking treden van de Omgevingswet.

Inzake het luchtinspectiesysteem voor de vloeistofdichtheid van betonvloeren is het concept protocol 6704 in februari 2021 aangeboden aan het AC Bodembescherming. Nog steeds is het wachten op minimaal twee geschikte voorzieningen waarop validatie kan plaatsvinden.

De actualisatie van de BRL SIKB 7700 is in een afrondend stadium. Naar verwachting kan het eerste concept in februari '22 aan het CCvD worden aangeboden en voor een openbare kritiekronde worden vrijgegeven.

Het aangepaste protocol 6703 (Hydrologische meting vloeistofdichtheid) ligt momenteel ter openbare kritiek.

4.3 *White Paper* (zie: <https://www.sikb.nl/nieuws/2021/whitepaper-sikb-en-kiwa-certificering-ook-cruciaal-na-invoering-omgevingswet;>)

Het White Paper wordt kort toegelicht.

4.4. Jaarcongres 2022

De geplande bijeenkomst van 10 maart 2022 wordt omgezet naar een online variant in de ochtend, waarbij de plenaire sessies toegankelijk worden gemaakt. In de loop van het voorjaar willen we online deelsessies organiseren, waarvoor suggesties welkom zijn.

Op 29 september 2022 vindt de live versie van het Jaarcongres 2022 plaats met hetzelfde thema: Kom uit je Bubbel!

4. Governance en strategie

4.1 Notitie aanleg vloeistofdichte vloeren onder erkenning

In twee vorige vergaderingen is de notitie besproken. Bedoeld was om in deze vergadering het document vast te stellen. Martin de Jonker en Tineke Weide hebben nog opmerkingen geplaatst bij de notitie. Bespreking nu laat de tijd echter niet meer toe.

HK

Afgesproken wordt dat de notitie in een klein gezelschap van direct betrokkenen na de vergadering wordt besproken. Na vaststelling in deze kleine groep volgt rondzending en vaststelling door de Programmaraad.

4.2 Programma Verbetering Bodemstelsel

Vlak voor Kerst is het concept-Uitvoeringsplan van het Programma rondgezonden. Onlangs is de definitieve versie beschikbaar gekomen, die zal worden rondgezonden.

HK

De maatregelen die in het plan worden voorgesteld zijn divers. Voor ons van belang zijn met name de discussie rond de verhouding tussen privaat en publiek toezicht (Certificerende instellingen en ILT), de afstemming tussen normdocumenten van NEN en SIKB, en de besluitvorming in de Colleges en de rol en taak van het ministerie daarin.

HK

Voorgesteld wordt om dit onderwerp volgende keer te agenderen.

5. Rondvraag

Henk Koster meldt dat Nicole Olland inmiddels benoemd als voorzitter van het AC/CCvD Bodembescherming en het CCvD Tankinstallaties.

allen

Hij attendeert verder op de bijeenkomst van 23 juni met de Programmaraad Bodembeheer en vraagt om suggesties voor onderwerpen en een locatie.

De voorzitter dankt ieder voor zijn aanwezigheid en inbreng en sluit de vergadering.

Onderstaande data zijn door de Programmaraad vastgesteld.

Vergaderschema 2022		
Donderdag 3 maart 2022	9.30 u – 11.00 u	online
Donderdag 23 juni 2022	13.30 u – 15.00 u	Gouda/locatie elders
Donderdag 22 september 2022	13.30 u – 15.00 u	online
Donderdag 17 november 2022	9.30 u – 11.00 u	online

Actielijst			
<i>datum</i>	<i>actie</i>	<i>actiehouder</i>	<i>status</i>
21-01-2021	Uitnodigen voorzitter in PR Bodembeheer	HK	Zie hierna
21-01-2021	Actuele informatie over de Ow wordt doorlopend geagendeerd	HK/KJ/RH	doorlopend
04-03-2021	Nagaan interesse in Programmaraad Bodembeheer om t.z.t. gezamenlijk locatiebezoek in te passen	HK	Gereed, 23 juni 2022 vastgesteld
04-03-2021	Helpdesk: vraagoverzicht/analyse	JV	Gereed
23-09-2021	Aanpassen en rondzenden finale versie <i>Notitie aanleg vloeistofdichte vloeren onder erkenning</i>	HK	Schriftelijke ronde
23-09-2021	Opnemen relevante onderwerpen bodembescherming uit <i>Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit</i> in Jaarprogramma 2022	JV	Gereed
23-09-2021	Opmerkingen en aanvullingen <i>Notitie gemeentelijke taken Omgevingsdiensten en rol van SIKB</i> doorgeven aan Henk Koster	allen	Gereed
18-11-2021	Rondzenden EU-richtlijn Taxonomy	WvdZ	Gereed
18-11-2021	Uitnodigen Co Molenaar en Margot de Cleen inzake biodiversiteit en bodem	HK	Gereed
18-11-2021	Doorzetten informatie uit agendapunt Impact...naar Jaarplannen e.d.	HK	Gereed
18-11-2021	Agenderen als mededeling opstellen White Paper	HK	Gereed
20-12-2022	Agenderen verbindingen van bodembescherming met deze EU-bodemstrategie.	HK	
20-12-2022	Vaststelling in kleine groep, rondzending en vaststelling door de Programmaraad <i>Notitie aanleg vloeistofdichte vloeren onder erkenning</i>	HK	
20-12-2022	Rondzenden Uitvoeringsplan Programma Verbetering bodemstelsel	HK	
20-12-2022	Agenderen opvolging Programma Verbetering bodemstelsel	HK	
20-12-2022	Inbrengen suggesties locatie Programmaraadvergadering 23 juni 2022	allen	